

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODROUZNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

V PARIZU SE POSVETUJEJO, V MANDŽURIJI BOJUJEJO

V Društvu narodov še vedno ni prišlo do sporazuma glede intervencije — Nova bitka med Kitajci in Japonci — Ruski učinki Društva narodov

Pariz, 25. novembra. AA. Danes dopoldne so se širile na Ouajiu d'Orsa vesti, da je novi kitajski zunanjji minister Wellington Koo predložil Svetu DN protipredloge svoje vlade ter zahteval, da se mora nomen anketne komisije jasno očrtati, kar je v nasprotju z japonskimi zahtevami. Član te komisije naj se izberejo na licu mesta, da lahko takoj in brez odloga začne svoje delo. Razen tega je zahteval, naj Svet DN vztraja na svojem stališču glede umika japonskih čet iz Mandžurije, ker se zaradi nastopov japonske vojske po 30. septembru nankinška vlada ne more več zadovoljiti z besedilom resolucije, ki je bila takrat soglasno sprejeta. Svet je ugotovil z obžalovanjem, da razgovori predsednika Brianda z obema strankama niso doslej obrodili še nikakega pozitivnega rezultata.

Razpoloženje delegatov po seji je bilo zelo pesimistično. Prevladuje bojanzen, da ne bi novi kitajski zunanjji minister Wellington Koo zavzel še bolj nespravljivega stališča, da ustreže javnemu mnenju na Kitajskem. Vendar je Wellington Koo v Parizu znan med svojimi mnogoštevilnimi po-

litičnimi prijatelji kot zmeren človek in dober državnik.

Pariz, 25. novembra. g. Kitajska vztraja slej kot prej na tem, da morajo Japanci tekom 15 dni izprazniti Mandžurijo in sicer pod kontrolo neutralnih opazovalcev. Situacija se stalno poostrejuje zaradi tega, ker Japanci nenehoma korakajo dolje. Kakor se govori, se trenutno vrši baje zopet velika bitka v Mandžuriji in sicer med oddelki nedavno pri Cicikarju premaganega kitajskega vojskovodje generala Ma in japonskih četami. Kitajci so baje dobili znatna ojačanja in sicer moštva in tudi vojnega materiala. Podrobnejše vesti o poteku teh bojev še niso.

Mukden, 25. novembra. s. Operacijam, ki naj bi vrgle bandite preko reke Liao zapoveduje generalmajor Mor, povelnjak japonske garnizije, ki strazi želesničko progo. Akcija je v prvi vrsti naperjena proti tisočem banditov v okolici Tangkantsuja, kjer stalno ogražajo južno mandžursko želesnico. Kakor naglašajo, je ta akcija samo krajevnega značaja in nikakor ne bo prišlo do tega, da bi čete gene-

ralnega majorja More zasedle Cinčau.

London, 25. novembra. AA. Po poročilih japonskih časopisov so pričele japonske čete prodrijeti ob želesnicu Mukden-Peking proti Cinčauju in so dosegle že mesto Tahušan. Med Tahušanom in Culihom je japonsko vojaštvo ustavilo in prevzelo vse vlake. Menijo, da hočejo Japanci zasesti Cinčau, preden prispe predsednik kitajске republike Cankajšek v Mandžurijo. Poročajo, da so kitajski čete veliko bolj odpornje, odkar je Cankajšek prevezel vrhovno poveljstvo.

Moskva, 25. novembra. AA. Sovjetsko časopis ostro napada Japonsko in njeno, kakor se izraža, imperialistično politiko. Prav tako ruski časopisi zelo napadajo Društvo narodov. »Leningradskaja Pravda« trdi, da DN podpira japonske imperialistične težnje v Mandžuriji. »Izvestja« svetuje Japonsko, naj ne pozabi, da ima kitajski narod ogromne rezerve in naj se ne zanaša na svetovni politični položaj. List končuje, da države, ki sedaj podpirajo Japonsko, ne bodo pozabile predložiti ob svojem času svojih zahtev do deleža na plenu.

Carinska vojna med Anglijo in Francijo?

Povišanje angleških carin je občutno prizadelo francosko industrijo — Francija bo odpovedala Angliji kredite?

Pariz, 25. novembra. Povišanje angleških uvoznih carin za 50 odstotkov je izvzalo v francoskih vladnih in gospodarskih krogih veliko vznevirišenje, ker je s tem prizadelo skoro vsa francoska industrija. Mnogo tovarn je delalo skoraj izključno za Anglijo. Zlasti steklarška industrija je prišla v naravnost obremenjen položaj. Več tovarn v severni Franciji bo moralno popolnoma ustaviti obratovanje. Tudi mnoge indu-

strijske panoge so prišle v enak položaj. Zaradi tega se v vladnih in gospodarskih krogih razpravlja o protiakciji. Ni izključeno, da pride med Anglijo in Francijo do tih carinske vojne, ki se deloma izraža že v zopetnem padcu funta na pariški borzi. Francija ima v Angliji naloženega mnogo kapitala in bo najbrž te svoje kredite odpovedala, da bi na ta način izvajala pritisk na Anglijo.

Gospodarska obnova Evrope je mogoča samo v gospodarski zvezi

Senzacionalen govor v francoski poslanski zbornici

Pariz, 25. nov. V teku zunanjne politične debate, ki se je pričela včeraj v poslanski zbornici, je izrazil veliko pozornost govor poslanca krščansko-demokratske ljudske stranke Pezeta, ki se je bavil z gospodarskim položajem v Srednjem in Vzhodnem Evropi. Govornik je pozval vlado, naj nemudoma prične akcijo za gospodarsko sanacijo teh držav, v katerih je 75 milijonov ljudi izpostavljenih največji bedi. Pokazalo se je, da je bila napadna politika ob sklepanju mirovnih pogodb, ko so

razbili veliko podunavsko gospodarsko enoto, ne da bi skrbeli za nadaljnji razvoj novo-nastalih držav. To je mogoče spraviti samo na ta način, da se te države zoperi doda v gospodarsko celoto. Zato naj se Francija zavzame za osnovanje regionalne gospodarske unije, ker bo le na ta način mogoče rešiti Evropo pred gospodarskim polomonom. Francija mora biti predvsem solidarna z onimi, ki trpe in to so predvsem srednje in vzhodno-evropske države.

Armada brezposelnih narašča

London, 25. nov. AA. Po podatkih ministra dela z dne 16. novembra se je zmanjšalo število brezposelnih v Angliji za 35.000. Skupno je sedaj 2,648.000 brezposelnih.

Berlin, 25. nov. g. Po poročilih delovnih uradov znaša število brezposelnih v vsej Nemčiji do 15. nov. 4,844.000, kar pomeni, da je od 1. novembra narastlo za okrog 220.000 oseb.

Tokio, 25. novembra s. Gospodarska križa je zadeila tudi že Japansko. Po poročilu notranjega ministra so našeli samo v 22 večjih mestih države 2,840.000 brezposelnih.

Glavni volilni odbor končal svoje delo

Beograd, 25. novembra. p. Glavni volilni odbor je sčetno definitivno končal svoje delo ter je danes izročil vse spiske nanašajoče se na volitve nosilcu državne liste g. ministru predsedniku Petru Živkoviću. Obenem so bile razposlane legitimacije za vse izvoljene narodne poslance, ki bodo poslancem dostavljene preko sreskih načelstev. Danes bodo »Službeno novine« objavili definitivni rezultat volitev obenem z isto vseh izvoljenih narodnih poslanec.

V navadnem čolnu preko Oceana

Hamburg, 25. novembra. AA. Po poročilu iz New Yorka je parnik »Almeda Star« našel sredi Atlantskega oceana čoln z enim samim potnikom. Na vprašanje, ali potrebuje pomoči, je prisrečno odgovril, da potuje sam v Združene države. Vreme je sedaj na Atlantskem oceanu nenačadno mimo in lepo. Gre za bivšega oficirja nemške trgovinske mornarice Fritza Englerja, ki vesla iz Lizbone v navadnem platnenem čolnu preko Atlantskega oceana v New York.

Obsojena nemška novinarja

Leipzig, 25. novembra. AA. Državno sodišče je obsojilo izdajatelja in urednika berlinskega levicarskega tednika »Die Weltbühne« na 18 mesecev ječe, ker sta po mnenju sodišča objavila članke velezidajalske vsebine. Sodišče smatra, da je list s temi članki izdal javnosti in inozemstvu razne vojaške tajnosti Nemčije. Med čitanjem obsodbe je bil občinstvo izključeno od razprave. Inkriminirani članki so obsojali način, kako je državna vlada dotirala nemško letalstvo. List se je skliceval na podatke, ki mu jih je dal pobegli komunist Mertens. Mertens je sedaj v inozemstvu in vodi od tam agitacijo proti tajnemu oboroževanju Nemčije.

SVARILO!
Moja žena hohšaplerica!

ima črne lase, je srednje postave, elegantno oblečena, se izdaja za ženo bančnega ravnatelja v Carigradu, se vozi v krasnem avtu in pripravlja, da je silno bogata!

Vse to ni nič res! Ne verujte ji besedice! Ne posojajte ji denarja!

Heinz Rühmann
uradnik Eskomptne banke

K novemu občinskemu proračunu

Katere postavke so nove — Kaldrmina proračuna ne obremenjuje

Ljubljana, 25. nov.

1. za zgradbo šole v svetokrižkem okraju Din 6.000.000—;
2. za odkop Luckmannovega sveta (regulacija Gradišča) iz že odobrenega, toda doslej še neizčrpanega posojila Din 10 milijonov za regulacijo mosta Din 1.200.000;
3. za podaljšanje zbiralnega kanala v Šiško Din 2.300.000;
4. za zbiralni kanal ob Ljubljani na Gallusovem in Cankarjevem nabrežju 1 milijon 280.000;
5. za druge manjše neodložljive investicije n. pr. kanal na Dunajski cesti od Sv. Krištofa do topničarskih vojašnic in dr. 1.000.000 Din.

V izrednem prometu je iz proračunske tehnične oziroma izkazana tudi kaldrmina z Din 19.686.375.—, ki je z isto vsto pokrita iz dohodka kaldrminkoga fonda in predstavlja dejanske prav za prav prehajalno postavko, ki rednega in izrednega prometa ne obremenjuje.

Priporočni pa treba, da predstavljajo faktično bremena za občino zgolj anuitete za že najeta posojila in za ona posojila, ki se bodo na podstavi proračuna še najeta, a čemur pa ni rečeno, da se morajo vsa posojila najeti že v teku nove proračunske dobe, kar je razvidno že iz uvodnih pojasnil.

Nove postavke:

Važno opozorilo vinskiм trgovcem

Izdelovanje tropinšnice je dovoljeno samo vinogradnikom za lastno uporabo — Prodaja in mešanje z vinom je strogo kaznivo

Ljubljana, 25. novembra. AA. Kraljevska banska uprava dravske banovine opozarja na osnovi odloka gospoda kmetijskega ministra št. 55.620/II ex 1931 z razpisom št. 11.740/1 od 12. novembra 1931 na dejstvo, da nekateri brezvestni vinski producenti in trgovci v počivnih krajih države, zlasti v primorski banovini, napravljajo in prodajajo tropinšnico, bodisi samo zase, bodisi pomešano s pristnim vinom, nazivlje temu, da imamo tako ogromne nepridane zaloge dobrega vina pri počivnih vinogradnikih. Po § 9. zakona o vinu in čl. 28 pravilnika k temu zakonu je naprava tropinšnice potom izluženja grozdnih tropin z vodo brez dodatka sladkorja dovoljena samo čistim vinskiim producentom, ne pa vinskiim trgovcem in točilem, čeprav so poslednji

obenem vinogradni - producenti, toda nujno samo za lastni domači potrošek te pijače. Na dotedni posodi mora biti napis: »Tropinšnica, ni za prodajo. Proti kriščem delobol se bo najstroeje postopalo. Kazni po zakonu o vinu za to so: 7 dni do 3 meseca zapora in 300 do 30.000 Din denarne globe (§ 25), zaplemba in uničenje ali denaturiranje proizvoda (§ 28), razglas obesode v listih in odvzem obrtne pravice (§ 29) plačanje vseh stroškov procesa, analize, izvedenosti in izvršitve sodbe (§ 32). Vsi tudi samo sumljivi primeri takih in podobnih kriščev zakona o vinu naj se v interesu dobre stvari nemudoma prijavijo kletarskemu nadzorniku Dravske banovine v Ljubljani, Gospodska ulica 15, ki jamči za molčenost o prijavi po službeni dolžnosti.

NOVINARSKI

I.
DECEMBER
V „UNIONU“

Nezadovoljni farani pregnali župnika

Bratislava, 25. nov. d. Sodišče v Bratislavě se bavi z nenavadnim primerom javnega nasilja. V neki župniji tiraške škofije je bil nastavljen za župnika neki Capos, ki je bil znan madžarofil, dasiravno je njegov župnik skoraj pretežno slovenščina. Kljub prepovedi škofa je bil občinstvo izključeno od razprave. Inkriminirani članki so obsojali način, kako je državna vlada dotirala nemško letalstvo. List se je skliceval na podatke, ki mu jih je dal pobegli komunist Mertens. Mertens je sedaj v inozemstvu in vodi od tam agitacijo proti tajnemu oboroževanju Nemčije.

Pomorska konkurenca

London, 24. novembra AA. Pristaniški delavci v Sydneju so sklenili proglašiti stavko, če avstralska zvezna vlada ne bo prepovedala ameriški paroplovni družbi Matson plovbo med Avstralijo in Novo Zelandijo. Delavci poučarjajo, da ameriške ladje preveč konkurirajo angleškim in da so Američani prepovedali angleškim ladjam trgovino s Havajskim otočjem.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 25. novembra.

Tatovi zimskih sušenj in koles je vsek dan pridno na delu. Včeraj sta bili ukrajeni dve sušniki in odpetljani dve kolesi. Gostilničar France Stanovnik z Rimsko cesto 11, je prijavil, da mu je naknadno izkušnje odnesel 15.00 Din vredno svetlošivo sušnje, podloženo s črnim klotom. Delavec Rudolf Cešnovarju je iz Weisseve gospiline v Zgornji Šiški 4 v nedeljo zvečer nekdo odnesel 850 Din vredno nov sušnje. Tatvino je opazil neki potnik, ki je izpovedal, da je videl neznanega moškega, ko je v salonu gospiline vzel najprej Cešnovarjev sušnjič, nato pa ženski plašč in odšel iz salona. Kmalu se je vrnil in prinesel ženski plašč nazaj, sušnjič je pa pustil zunaj. V zvezl s tem je policija začelašla služkinjo Marijo T., ki je bila osušljena, da je bila z neznamenjem v sporazumu. Služkinja je to odločno zanikala in je izpovedala, da se je z neznamencem, ki ga ne poznava, samo dogovorila, da ji prinese njeno plašč, ker se je hotela neopazeno odkriti delavcu, ki jo je baje nadleglo.

Avgusta Vavtorju, mestnemu delavcu, je nekdo včeraj izpred gospiline »Pri Sokolu« pred Škofijo odpeljal 2000 Din vredno kolo znamke »Pax«. Slično smolo je imel tudi gostilničar France Scagnetti, ki mu je nekdo včeraj izpred trgovine Tičar na Sv. Petra cesti odpeljal kolo znamke »Ewera«, vredno 2000 Din.

Borzna poro

Gostilničarji o cenah po gostilnah

Kaj je vse treba upoštevati, če hočemo pravilno presojati cene pijače in jedi po gostilnah?

Ljubljana, 25. novembra.

V nedeljo so bili ostro napadeni gostilničarji, češ, da odpirajo ter da ne znižajo cen sorazmerno, kakor padajo cene živilom na trgu. Napad ni bil utemeljen in zato so se včeraj člani gostilničarske zdruge zbrali pri predsedniku J. Kavčiču na Privozu k širši seji, kamor so povabili tudi zastopnike listov, da občinstvo poude o slono težkem stanju gostilničarjev.

Sje so se udeležili lastniki naših najsolidnejših gostilničarskih podjetij in so številčni učakali, da v resnicu deajo le še za svoje uslužbence in pa za davke. Splošna gospodarska kriza je tako začela konzum, da so marsikateri lokalci kakor npr. kavarne, sicer polne, vendar je pa inkaso tako majhen, da večino dni niti ne krije rezije. Pomisli moramo, da so rezije v resnicu ogromne. Tako npr. plačuje neki ljubljanski restavrat dnevno 700 Din namenite. Če bi pa navedli vso, ki jo plačuje eno največjih podjetij samo za razsvetljavo, bi javnost strmelja. Na veči zbrani gostilničarji so poudarjali, da razumejo pritožbe občinstva, vendar pa obč netvo ni pravno informiran; in so zato zaposili zastopnike listov, naj pojamijo težavo stanje od vseh strani napadenih gostilničarjev.

Soglasno so nadalje sklenili obvestiti občinstvo, da imajo najboljšo voljo znižati cene zlasti pri hrami, kjer koli bo mogoče, vendar naj pa občinstvo upošteva tudi svoje velike zahteve, ki se tičajo komforata lokalov, najboljšo postrežbo izoliranih uslužbencev, zlasti pa le prvovrstno hrano in piće. Razlika je namreč, če človek zahaja v male, zamejene krme, ali pa v podjetja, ki delajo čast vsej dejeli. Tako komfortne lokale z ogromno izbiro najhitrejših pripravljenih jedi pa v Ljubljani moramo vzdrževati, če hočemo, da bo napredoval naš tuški promet, ki je edini mogoč omiliti gospodarski krizo. Ta ogromna izbira jedil, ki je mnogo večja kakor npr. v največjih hotelih Nemčije, seveda cene po velikih restavracijah prav zelo podraži. Upoštevati pa moramo tudi, da jih pripravljava le najboljše kuharice in prvovrstni kuharji, kiž dobivajo plaće do 8.000 Din meseca.

Prijatelji dobre kapljice pa najbolj zavajajo čez cene vina. Res kupujejo gostilničarji sedaj direktno od vinogradnika vina od 2 do 9 Din liter na debelo. Računajmo torej, koliko stane v Ljubljani gostilničarji vino srednje vrste, ki ga plača po 4 dinarjev liter. — Transport sodov do hrameta, dalje sodi sami, potni stroški, vključeni in manipulacijski stroški znašajo najmanj 1 Din pri litru. Prosternega davka, ki ga mora gostilničar plati pri uvozu že na mlinici, pride na liter 12 para, trošarine je pa po polnih 3 Din od litra. Za kdo in osušenje sam zakon računa 20 para pri litru. Točne takse pa pride pri srednjem gostilni 20 para na liter. Tako smo torej dobili, da plača gostilničar samo za stroško 52 para več, kakor ga je stalo vino. Pri tem računu pa niso upoštevane dejavnine za lokale, niti vrednost hiš, če majo gostilničarji lastna poslopja.

Tudi v Ljubljani zelo draga razsvetljava in vračunana, vendar se pa lahko prepirimo, da so naše gostilne res izvrsto razsvetljene. Tudi kar se tiče opreme lokalov Ljubljana daleč prekaša vse druge mestne v državi. Povsed se namreč modernizira, edino v Ljubljani imamo po vseh mestnih le bele namesto pisanih prtv, kakor

je čisto tudi drugo perilo. Naše gostilne so dobro kurjene in vsak sam lahko izračuna, koliko stane kurjava katerokoli večje restavracije. Omeniti moramo tudi stranička, ki so v primeri s stranički po največjih krajih dežele v resnici higijenska in vzorna. Snaga je povsod na višku, a ta prednost je tudi draga, saj srednja gostilna plača letno za vodo 8.000 Din.

Kako so dandanes uslužbenici dragi, ni treba posebej omenjati, pomisli moramo, da gostilnička obrt preživi ogromno število uslužbencev in njihovih družin. Samo eno podjetje v Ljubljani ima 80 nastavljenov, s tjo imajo tudi svoje družine. Kaj bi bilo, če bi tak lokal reducirjal število osebja, ali pa celo propadel. Bolniški blagajna, ali pa tudi vrednost uslužbencev znaša 12 odstotkov njihovih plač in naše večje gostilne plačajo več samo za služkinje, ki pomivajo posodo, kakor malo gostilnično stanje vse osebje. Jedeni listi, računske pole in druge tiskovine so na prvi pogled malenkost. Vendar pa stanejo gostilničarja 1.000 Din na mesec. Koliko stanejo objave raznih prireditv in sploh reklama, si lahko predocimo, če pomislimo, da mona gostilničar plačati najmanj 50 par od vrste. V največjih lokalih zvišajo cene tudi drage godbe, a za avtorske pravice, plačajo taki lokalci z godbami po 20 do 100 Din dnevno. Veselčne tekse so ogromne, prav veliki so pa tudi razni prostovoljni davki. Koliko šolanje in dijekov prehranja naši dobroročni gostilničarji, onih revezev pa, ki danes morajo po gostilnih prosi, pa skoraj nikdo ne vidi. Pri tem pa ne računamo navadnih beracov, temveč tudi ljudi, ki jih je danes polno takih, da niso po svoji krivid zašli v bedo. Naša javnost pa mora tudi računati, koliko dajo gostilničarji zaslužiti mesarjem, špeceristom ter drugim obrtnikom in trgovcem.

Če torej stane srednje vino samo v govorini 8 in pol Din, moramo k tej vstopi računati tudi vse navedene izdatke, pa se nam ne bo zdelo preveč, če gostilničar prodaja tako vino po 12 ali kvečjemu po 14 Din. Omenili nismo še obresti velikega obratnega kapitala. Koliko je v Ljubljani gostilničarjev, ki ne delajo z dolgom? Gotovo je 90 odstotkov naših gostilničarjev prezadolženih in se z največjo težavo vdružujejo na robu propada le zato, da ne potegnje s seboj tudi stotine uslužbencev in ortopedski zavod — porast števila zdravljencev in gmotno zboljšanje.

H koncu svojega poročila se je ga podpredsednica zahvalila za naklonjenost ter podporo banski upravi, mestni občini, ravnateljstvu ženske rekreacije in gimnazije, Tehniške srednje šole, velesedenski upravi, gospodinjski Šoli »Mladikek« itd., pa tudi dnevnemu časopisu. Izrekla je še iskreno zahvalo vsem sodelavkam tven odbora in končno tudi svojim sodelavkam, odbornicam.

Sledila so podrobna poročila desetih odborov odsekov, ki so vsa pokazala, da obširem društvenim organizacijskim aparatom brezhibno funkcioniра. Človek se mora čuditi, koliko vsestranskega dela obsega društveni delovni program in koliko podrobnega dela se skriva v vsakem posameznem odseku. V tem pogledu skoraj ni društva, ki bi se moglo meriti z Ateno. Posebej je pa še treba naglasiti, da Ateno vedno edino le ženske ter da vse delo teče gladko in v najlepši medsebojni slogi agilnih delavk.

Zal se ne moremo pečati s poročili posameznih odsekov podrobnejše. Delo Atene pa zasihi, da zve javnost kaj več o njem.

Po poročilih je odstopil formalno starši odbor in gospa predsednica je spregovorno nekaj prisrčnih besed z zahvalo vsem sodelavkam, posebej se je pa zahvalila nekaterim, ki so bile izredno agilne in potrivovalne v preteklem letu.

H koncu je bila predložena občnemu zboru lista novega odbora, ki so v njem v glavnem iste članice kot v prejšnjem.

Slovenci v Ameriki

Blizu mesta Canon City se je 30. oktobra pripetile težke avtomobiljske nesreča, katere žrtve so postali štirje mladi Slovenci, ki so se vračali z nogometne tekme. Avtomobil se je prevrnil, manjši Janez Kastelc iz Puebla je bležal mrtev, njegov 10letni brat Jože si je prebil lobanjo, Anton Besec je bil poškodovan na glavi in 23 letni Josip Snajder je zadobil notranje poškodbe. Ponesrečence so prepeljali v bolnico.

V Clevelandu je podlegel pri avtomobilski nesreči zadobljenim poškodbam Anton Rolič. Na St. Clair Ave in 78. cesti ga je podrl osebni avto. Pokojni je bil star 55 let, doma je pa bil nekje v Krasu. Zapustil je ženo, dva sina in dve hčerk. — V Milwaukee se je zaletel v avtomobil, s katerim sta se peljala Matija Potočnik in Janez Sem, drug avtomobil. Oba sta zletela iz avtomobila. Sem si je zlomil več rebri in je potolčen tudi na glavi. Potočnik ima pa poškodovan hrbitenico.

V Clevelandu je umrla Frančinka Volk, rojena Rus. Pokojna je bila starca 40 let, doma je bila iz Postojne vasi, fara Struna na Dolenjskem, kjer za njo žalujejo mati, sestra in brat. — V Brooklynu je po kratki bolezni umrl Jožef Hodnik, star 52 let. — V Clevelandu je umrl Alojzij Lačman, lastnik mlekarne. Pokojni je bil doma iz Cerkev, v Ameriki je bil star 20 let. Zapustil je ženo in sina, v starci domovini pa žalujejo za njim roditelji, sestra in brat.

10. oktobra je v kraju St. Marye podlegel pljučnici Albin Zore. Pokojni je bil star 36 let, doma je bil iz vase Stan, občina Mirna na Dolenjskem. Zapustil je ženo in tri nedosarde otroke. V starci domovini žalujejo za njim mati, dva brata in sestra.

V Coodalju je otvoril odvetniško pisarno 23letni Ludvik Kuhar, sin znane Kuharjeve družine iz Rockdale, država Illinois. To je prvi slovenski odvetnik za Coodal in Joliet.

Ameriški listi poročajo o vedno hujši gospodarski krizi in brezposelnosti v Ameriki.

Atena tudi skrbi za služkinje ter jih ščiti in vraga. Društvo je ponudilo svoje obsežne prostore na razpolago mestni občini, da skupno z njo uredi veliko otroško igrišče za 400 otrok. Otroci bi bili v celodnevni oskrbi na soncu in zraku. Ta akcija žal ni našla odziva.

V preteklem poslovnem letu je bilo 58 rednih odborov in 66 sej odsekov.

Skupaj šteje Atena 4189 članov (2 častna,

50 ustanovnih, 79 podpornih, 556 rednih in 3500 rednih Belo-modre knjižnice).

Upravni odbor je v preteklem letu po-

sljal v desetih odsekih.

Poleg upravnega odbora ima društvo še tehnični odbor.

Med letom je društvo ustavilo pre-

hranjevalni odsek, ki mu pripadata vod-

stvo Šolske kuhinje in kuhanški tečajev.

Pravilčni odsek je razpuščen, rezervni

fond tega odseka je prepisani na šolsko

kuhinjo, preblebit pa Šolskemu igrišču.

Društvo je priredilo med letom več

javnih prireditv, ki se dele po značaju na programatične, zabavne mladinske, pri-

dobitne, družabne, notranje, sportne itd.

Pri tako obsežni organizacijski razpre-

denosti mora Atena imeti zaposlenih več

rednih upravnih uslužbencev, v pretek-

lem letu je bilo 8 rednih, 6 izrednih, dode-

loma ji je pa še državna strokovna učite-

ljica in zaščitna sestra.

Društvo je priredilo med letom več

javnih prireditv, ki se dele po značaju na programatične, zabavne mladinske, pri-

dobitne, družabne, notranje, sportne itd.

Pri tako obsežni organizacijski razpre-

denosti mora Atena imeti zaposlenih več

rednih upravnih uslužbencev, v pretek-

lem letu je bilo 8 rednih, 6 izrednih, dode-

loma ji je pa še državna strokovna učite-

ljica in zaščitna sestra.

Društvo je priredilo med letom več

javnih prireditv, ki se dele po značaju na programatične, zabavne mladinske, pri-

dobitne, družabne, notranje, sportne itd.

Pri tako obsežni organizacijski razpre-

denosti mora Atena imeti zaposlenih več

rednih upravnih uslužbencev, v pretek-

lem letu je bilo 8 rednih, 6 izrednih, dode-

loma ji je pa še državna strokovna učite-

ljica in zaščitna sestra.

Društvo je priredilo med letom več

javnih prireditv, ki se dele po značaju na programatične, zabavne mladinske, pri-

dobitne, družabne, notranje, sportne itd.

Pri tako obsežni organizacijski razpre-

denosti mora Atena imeti zaposlenih več

rednih upravnih uslužbencev, v pretek-

lem letu je bilo 8 rednih, 6 izrednih, dode-

loma ji je pa še državna strokovna učite-

ljica in zaščitna sestra.

Društvo je priredilo med letom več

javnih prireditv, ki se dele po značaju na programatične, zabavne mladinske, pri-

dobitne, družabne, notranje, sportne itd.

Pri tako obsežni organizacijski razpre-

denosti mora Atena imeti zaposlenih več

rednih upravnih uslužbencev, v pretek-

lem letu je bilo 8 rednih, 6 izrednih, dode-

loma ji je pa še državna strokovna učite-

ljica in zaščitna sestra.

Društvo je priredilo med letom več

javnih prireditv, ki se dele po značaju na programatične, zabavne mladinske, pri-

dobitne, družabne, notranje, sportne itd.

Pri tako obsežni organizacijski razpre-

denosti mora Atena imeti zaposlenih več

rednih upravnih uslužbencev, v pretek-

Dnevne vesti

Sprejem strank pri banu. V petek 27. t. m. bo ban dravske banovine g. dr. Drago Marušič službeno odsojen, zato ne bo sprejemal strank.

Nove telefonske zveze z inozemstvom. Z današnjim dnem so otvorene telefonske zveze med Gornjo Radogono - Reko - Postojno in Trstom (pristojbina za navaden pogovor 2.25 zl. fr.), med Gor. Radogono-Milanom in Meranom 3.60 zl. fr., med Gor. Radogono in Benetkami 3 zl. fr. ter Gor. Radogono in Turinom (4.20 zl. fr.). Višina takse se računa od edinice 3 minute trajajočega pogovora. Z današnjim dnem je otvoren tudi telefonski promet med Središčem ob Dravi ter Prago in Brnom. Taksa za navaden pogovor znaša s Prago 4.59, z Brnom pa 3.90 zl. fr. S 1. decembrom bo pa otvorjen telefonski promet med Mariborom. Ljutomerom, Ptujem in Ormožem na eni ter Gosdorrom v Avstriji na drugi strani. Taksa bo znašala 1.50 zl. fr.

Loterija Poštnega doma. Zrebanje se bo vršilo dne 1. decembra. Za loterijo je na deželi veliko zanimanje. Podeželski poštni uradi so prodali 10.000 števk. Ostalih 10.000 števk bo prodanih te dni v Ljubljani, Mariboru, Celju ter po drugih mestih. Od povoljnega uspeha poštna loterija zavisi nadaljnja akcija za zgradbo Poštnega doma, ki se ima zgraditi na levi strani Dunajske ceste nasproti Sv. Kristofa. Vrilm poštni uslužbencem želim pri loteriji kar največ uspeha.

Za nakup državnih vrednostnih papirjev. Uprava Poštne hranilnice v Beogradu je razposlala poštam okrožnico, o započeti akcijo, da se široki narodni sloji angažirajo za nakup državnih vrednostnih papirjev. Poštna direkcija dravske banovine priporoča in vabi poštne uslužbence, da z vsemi močmi podpro to akcijo ter žrtvujejo primeren znesek za nakup državnih obveznic. Tako se bo dvignilo zaupanje v državo in njene vrednostne papirje.

Predmeti, izključeni od odprave s pošto in pogoljne pošiljke. Po novem postrem zakonu se ne smejo pošti predajati niti s pošto odprialjati: 1. razpoločni predmeti, ki se radi vnamejo kakor tudi reči, ki je njih prenos spojen z nevernostjo, da druge pošiljke ali za zdravje ali življene ljudi; 2. predmeti, ki je njih prenos prepovedan po zakonu; 3. vse pošiljke z nedopustnimi nadpisili, kakor tudi tiste pošiljke, katerih vsebina je, kolikor je to mogoč videti, nedvomno žaljiva in nemoralna. Pod gotovim pogojem pa se smejo pošiljati po pošti: žive živali, tekočine, krhki in taki predmeti, ki propuščajo mast, vlagi ali barvo.

Razmah smučarstva. Lep in zdrav je smučarski sport, zato je zanimanje zanj vedno večje. Kaj čuda, da so se tudi poštni uslužbenci, ki so tolkokrat spriči svojih slabib in zatohlih lokalov še posebno potrebi svetega, zdravega zraka, zganili in ustvarili Poštarsko smučarsko družino za vse Slovenijo. Pridno naročajo smuč, stremena, palice in čevlje, da bodo pripravljeni, ko zapade sneg.

Prepodiana knjiga. Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi knjigo Alfonsa Nopela »Mord in der Politik« v izdaji Hanseatische Verlagsanstalt Hamburg-Berlin.

Razpust društva. »Katoliško podporno društvo« v Celju je razpuščeno, ker že več let ne dejuje in nima pogojev za pravni obstoj.

Iz »Službenega lista«. »Službeni list« kr. banske uprave dravske banovine št. 74 z dne 25. t. m. objavlja zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o merah, njih rabi v javnem prometu in nadzorstvu nad njimi, pravilnik o prepuščanju vojaških državnih kobil ljudstvu in uporabo, vzdrževanje in za pleme, navodila za pobiranje prispevka avtobusnih podjetnikov za prekomerno uporabo cest, razglas na tarifi za razsodniško postopanje o povračilu škode, povrčeno po lovnu in divjačini ter objave iz »Službenih Novin«.

Boj podganam. Zagrebški velesejem se je obrnil na vse mestne in trške občine s povabilom na posebno razstavo pri pomočniku v borbi proti podganam, ki se bo vršila v okviru jesenske prireditve od 28. novembra do 1. decembra. Razstava bo pokazala biologijo podgan, njihovo razmnoževanje, nevarnost, ki jo predstavljajo za zdravje človeka in domačih živali ter za narodno gospodarstvo, nadalje vsa mehanična, biološka in kemična sredstva za pokončevanje podgan ter končno vse pasme mačk in psov, ki pokončavajo podgane. Poleg tega se bodo videli zelo ponudni poljudno-znanstveni filmi o podganah in borbi proti njim. Namen razstave je pokazati široki javnosti škodljivost in nevarnost podgan, na drugi strani pa zainteresirati merodajne čintitelje, da bi se tudi pri nais uvedlo zakonito, sistematično ter obvezno pokončevanje teh najnevarnejših škodljivcev, kakor je to v drugih naprednih državah. Posotniki razstave bodo imeli z velesejško legitimacijo polovčno vožnjo na železnicih.

Prihodnja dunajska velesejma. Poleti dunajski velesejem bo od 13. do 20. marca, jesenski za od 4. do 11. septembra.

Darovi za stradajoče. Rdeči križ je prejel: Krajevni odbor R. kr. v Trbovljah Din 4358, sresko načelstvo v Kočevju Din 32105, sresko načelstvo v Metliki Din 817, Habjan Ferdinand iz Škofje Loke 100, šola na Rudniku 43 Din. Iskrena hvala!

Solska vodstva prosimo, da pri naročilih tiskovin za zdravniško preiskavo učencov in učiteljev navedejo število učencev odnosno učiteljev ločeno po spolu, ker se razlikujejo predmetne tiskovine po barvi. V logi je še nekaj brošur »Zbirka zakonskih predpisov o zdravstveni zaščiti učencev«. En izvod Din 7.50. Higijenski zavod v Ljubljani.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države

obačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 11.2, v Skopju 6.3, v Ljubljani 4.6, v Sarajevu 4.4, v Beogradu 4.1, v Zagrebu 3.5 in v Mariboru 3.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768.8, temperatura je znašala 1 stopinjo.

Pijanec ubil svojo ženo. Kmet Stjepan Brizić iz vasi Vučota pri Sisku je znan kot nasilen pijanec. Zadnje dni se ga je večkrat tako nacukal, da je kar obbležan. V pijanosti je rad strejal z revolverjem. Ko ga je nekoga jutra žena vprašala, zakaj strejla, je mož pokazal revolver, rekoč: »To bo tvoja smrt!« Odsel je z doma in zvečer se je pijan vrnil. Ko mu je žena očitala, da bo vse zapil, je pobesnej in jo ustretil v trebuh. Med prevozom v bolnišnici sirota umrla, moža so pa orožniki aretirali.

Slovenec osušljen v Križevcih roparškega umora. Policija v Križevcih je aretirala te dni tesarja iz Mute Avgusta Dobnika, ker je ponujal ljudem zlatnike in srebrnike ter popival po gostilnah. Ker je bil brez dela, se je zdel policiji takoj sumljiv. Preiskali so ga in našli pri njem nekaj zlatega in srebrnega denaria. Priznal je, da ga je ukral nekemu kmetu, ki je pri njem prenočeval. Policiji v Belovaru, kamor so ga poslali, je pa pravil, da je pomagal pri nekem volumnu blizu Maribora in da je tam dobil denar. Poslali so ga hoteli v Maribor, spotoma so ga pa v Križevcih ponovno zasilili. Končno je prišel na dan grozeni oparsi umor, ki ga je baje zakril Dobnik v Orohovici, okraj Našice, kjer je umoril in oropal 70letnega starca Gjuro Janoša in približno enako staro Julijano Kostarič. Starci je ubil s sekiro v izbi, starko pa v kuhinji. Po umoru je pobral žrtvama ves denar in pobegnil.

Foto - sport zadovolj vsekogar s kamerjo, kupljeno pri FR. P. ZAJEC, optik. Liubljana, Stari trg 9. Cenik brezplačno.

Obledele oblike barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS REICH

Pri slabosti je naravna »Franz Josefova voda« prijetno učinkuje domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih kolicih koristno. V dopisih hvalejajo zdravnik za ženske soglasno prav milo učinkujodi način »Franz Josefove« grenčice, ki je zlasti pripravna za nezno rast ženskega telesa. »Franz Josefova« voda se dobí v vseh lekarnah, drogerijah in speċerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

Vstopnice za letošnji novinarski koncert bodo od jutri do torka v predprodaji v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

★

—lj Največja in najprijetnejša družabna

prireditve je vsko leto novinarski koncert, ki z njim Ljubljana na najprisrnejši način proslavi narodni praznik ujedinjenja. Nobena druga prireditve bi ne mogla tako lepo združiti dveh na prvi pogled nasplohčajočih s svojstvem, svečanosti in domačnosti, kakor vidimo to vsako leto na novinarskem koncertu. Zato ni čuda, da je postalna edina vseslopišna prireditve na narodni praznik v Ljubljani že tradicionalna in da so zastopani na njej vedno prav vsi sloji. Brez ponapa in sijaja, skromno, zato pa tem prisočenje proslavljati tudi letos 1. december v Unionu. In tudi letos se bomo prav dobro imeli. Kdor ne verjam, naj pride na novinarski koncert, žal mu gotovo ne bo.

—lj Seja občinske uprave ljubljanske. V petek 27. t. m. ob 17. bo v mestni dvorani redna javna seja občinske uprave. Na dnevnem redu so poleg naznanih predstav v obdobju zapisnika zadnje seje poročila finančnega, gradbenega in personalno-pravnega odseka. Referent finančnega odseka bo poročal med drugim o tarifi za vožnjo na cestni železnični, o občinskih dolkih na uslužbeni davek po čl. 96 zakona o neposrednih dawkah, o stavbi za zgradbo Šolske poliklinike, o zgradbi delavskega azila, o kreditih za napravo novih telefonskih zvez na magistratu, za vzdrževanje mestne avtomatske telefonske centrale, za adaptacijo uradnih prostorov meriščnega urada, za napravo podaljšanja pročelja ob glavnih tržnih lopih ob Pogačarjevem trgu in za premestitev električnih ur. Vsi bo sledila tajna seja.

—lj Tromostovje. Poslednja dela na prednjujejo bolj počasi, zlasti še zaradi slabega jesenskega vremena. Postavljanje umetno kamenite balustrade je precizno delo ter zahteva mnogo pozljivosti. Ko dežuje ali je sicer vlažno vreme, ne morejo tudi obdelovati umetnega kamna, odnosno betona. Zato postavljajo ograjo in opravljajo druga podrobna dela že tako dolgo. Do sobote bo pa najbrž že vseeno postavljena balustrada pri vseh objektih tromostov. Zdaj jo že postavljajo pri stopnicah novih mostov. Včeraj so položili pri desnem mostu na Cankarjevem nabrežju hodniške robe, ki ločijo cestiste od obrežne terase. Enaki robe so že položeni na Nabrežju 20. septembra pri levem mostu. Precej dela bo še z obdelavo vidnih ploskev pri novih mostovih. To delo najbrž ne bo končano letos. Tromostovje pa bodo lahko otvorili pred božičem, če bodo pri končanih gradbenih delih pri mostičih začeli takoj z asfaltiranjem mostišč.

—lj Na Groharjevi cesti so nedavno začeli z urejevanjem hodnikov. Včeraj so asfaltirali hodnik ob Jemčevi hiši, naprej vzdolj ceste bodo pa hodnik nastuti. Robniki so že pripravljeni, da jih polože, deloma je pa tudi že izkopan temelj za njih položitev.

—lj Opazujemo občinstvo na predavanje s filmom g. Božidarja Jakca »O Ameriki, ki ga priredi srednješolska organizacija »Zarc« na drž. klas. gimn. v Ljubljani v sre-

do 25. t. m. ob 5. uri popoldne v dvorani Delavske zbornice. Naš znani umetnik bo predvajal film, ki ga je na svojem potovanju sam posnel. Vsakdo bo imel priliko spoznati pravo Ameriko z njenimi dobrimi in slabimi stranmi. Film mu bo pokazal vse prirodne in kulturne lepote tega kontinenta, upeljal pa ga bo tudi v tematično industrijske mesta, kjer žive tisoči naših izseljencev. Predvajanje filma bodo sprejemale najnovije plošče z indiansko glasbo, ki jih je umetnik pripeljal seboj iz Amerike. Ker bo avtor sam pojasnil film, ima prireditve še tem večjo vrednost in smo pripravili, da se je bo občinstvo v polni meri udeležilo. Vstopnina je malenkostna Din 7, 5, 4, 3, 2 Din.

—lj Vseč prof. dr. A. Gosar nadaljuje v sredo 25. t. m. ob 18. v zbornični dvorani univerze svoja predavanja o »socioloških in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme«.

—lj Alpinisti Film »Durmitor«, ki ga bo od srede dne 2. decembra dalje predvajalo v Ljubljani Slovensko planinsko društvo, odkriva prirodne lepote in turistične zanimivosti Dinarovih planin ter zlasti najprivlačnejših delov te gorske skupine: Durmitor, Volujaka, Bicoča in Magliča. Ta gorovja, ki leže v severnem in severozapadnem delu nekdanje Crne gore v sosednji Hercegovini, dosegajo najvišjo višino v Botovem Kuku (2.525), ki ima torej približno višino našega Grintavca. Ta romantični in grandijonski planinski svet, nedotaknjen v svoji divjih pravobitnih lepoti, nam prečrkuje film Durmitor, ki ga je vrtel znani strokovnjak in fotamat g. Karlo Koramek, naš dobri znanec, ki nam je s svojimi predavanji o smučkih turah pod Ojstrico in drugod, v najlepšem spominu. Film pa ni zanimiv za alpiniste, če bodo zlasti pazljivo sledili plezalnim vzonom na prepadne vrhove Grude, Prataša in Durmitora temveč nam v dobrih snimkih prikazuje življene in nehanje tankajšnjih planinarjev, njihovo pripravo živinoreje in smelkarstvo. Tudi v geografskem in geološkem pogledu nudi film, ki je 2500 m dolg in obsega material za samostojno predstavo, marsikaj zanimivega. Predvajanje filma »Durmitor« je važno tudi za naše dijastvo, ki se mu ponuja prilika spoznati lep kos naše domovine; zlasti bo Slovensko planinsko društvo priredilo v petek in soboto, t. j. 4. in 5. dec. vsakikrat ob 14.30 po eno dinarski predstavo ob skrajno znižanih cenah.

—lj Mladinski odsek Sokola I. na Taboru sporča, da bo danes ob 18. pripovedovala sestra Hočevarjeva pravljice sokolski delci in stareša v lutkovni dvorani. Vabimo cenejo starše, da poslužijo svoje otroke v čim večjem številu na Tabor. —lj Velezabavna komedija »Igra v gradu« na Šentjanškem odu. V soboto 28. in v nedeljo 2. nov. ob 20.15 vpravljata Šentjanški gled. oder prekrasno v vlečebnico Molnarjevo komedijo »Igra v gradu«, ki je na repertoarju dunajskega državnega gledališča. Fin, pikant humor preveva vso igro tako, da se gledalec dve uri pošteno zabava in temeljito nasmeje. Prizori so posebno v tretjem dejaniu na višku komike in so opetovano dosegli aplavz pri odprtih sceni. —lj Vstopnice se dobijo v predprodaji kot običajno. — Posebite komedijo, da se boste pošteno nasmejali.

—lj Sokol II. vabi na svoj Miklavžev ples v soboto, 5. decembra ob 20. uri v Kazinci. Za mladino bo Miklavževanje istočas ob 17. uri. Darila se sprejemajo od 10.-11. in od 13. dalje v dvorani Kazine. Sodeluje »Jonny jazz«. Vstopnina popolne proste, zvezna 10. Pozivamo starše naše deince in narača, kakor tudi ostale, da ob tej priliki obdarjajo svojo mladino.

—lj Prednja seja Akademiske podružnice CMD se vrši v četrtek 26. t. m. ob 6. uri pop. v društvenem lokalnu (Beethovnova 2). Dnevi red: I. konstituiranje obdora, 2. predaja poslov in 3. program dela za bodočo poslovno dobo. Udeležba za stare in nove odbornike stroga.

—lj Miklavžev večer prirede Sokolsko društvo Ljubljana III. v soboto, dne 5. decembra v društveni telovadnici v topnicački vojašnici ob Dunajski cesti, in sicer za mladino ob 6. uri, za odrasle ob 8. uri. Članstvo v prijetljivi društvu vabljeno. Uprava.

—lj Prvovrstno vino, most Vinski vrh, 10 Din, rizling, Vinski vrh, letnik 1928, 12 Din, isti, letnik 1920, 14 Din, črno vrško, 12 Din, eviček, Gadova peč, 14 Din, toči goština JELOČNIK, Rožna dolina.

—lj Uteljski pevski zbor JUU v Ljubljani. Vaja za ženski zbor je v soboto 28. in nedeljo 29. novembra. Pričetek 28. novembra ob 8. uri zjutraj v prostorijah »Ljubljanski Zvonac«. Udeležba radi skorajšnjih načinov.

—lj Gremjni trgovcev v Ljubljani prosi vse cenjene g. člane, da se po polnočevalno odzovejo pozivu »Pomočne akcije« in darujejo za brezpostavno in revne rodbine pričernega gospodarstva.

—lj Komorni koncert violinista Karla Rupla in pianista Janka Ravnika. Poleg znane Mozartove sonate v g-duru, bodo izvajal g. Karlo Rupel Cortijove Andantino in variationi. Corti Marijo je italijanski violinist in primari znanega italijanskega kvinteta. Bil je delč časa učitelj konservatorija v Parmi, 1. leta je deloval na Sarvenskem konservatoriju v Berlinu, od leta 191

Emile Gaborian:

Dampirji velemesta

Roman

95

če da policijski službi slovo, je ponudbo odklonil, češ, da ne dela za denar, temveč za zabavo.

— In to je res, — je pritrdil Catenac.

— In ker je Lecoq ponudbo odklonil, — je nadaljeval Mascarot, — se je ponadal vojvoda na Cetenacu, ki ga je seznanil s Perpignanom... Je to vse?

— Da, vse, — je odgovoril advokat in vstal. — Povem naj samo še, da mi je vojvoda naročil nadzirati ljudi, ki se lotijo iskanja njegovega sina.

— Imate že načrt?

— Še ne. Vojvoda mi je naročil najti njegovega sina, pa čeprav bi bilo treba v ta namen poizvedovati pri ljudeh vsega sveta.

Mascarot se je nekam čudno nasmehnil.

— Sedi torej k moji pisalni mizi, dragi Catenac, in zapisi vse, kar ti povem, — je dejal advokatu. — Uspeh, kakor sem ti rekel, je siguren, vendar pa še potrebujem pomoči. Vse je odvisno od tvoje vestnosti in pazljivosti. Napacen korak bi lahko vse pokvaril.

XX.

Cetenac je sedel molče k Mascarotovi pisalni mizi. Položil je predse protokol in vzel svinčnik, rekoč:

— Čakam.

Mascarot je vzel iz škatlice dober tucat tistih listkov, ki se je z njimi zadne čase neprestano pečal, in dejal:

— Napni ušesa, Cetenac!

Potem se je pa obrnil k Paulu, rekoč:

— Vi pa pazite, da vam ne uide nitib besedica.

Hortebize se je smehljal, kakor bi vedel, kaj bo sledilo.

— Danes je četrtek, — je nadaljeval Mascarot, — ti, Cetenac, poskrbiš, da se pricne iskanje potujišnjem, to se pravi v soboto. Storiš vse, da pripraviš vojvodo in Perpignana do tega, da odpotujeta v soboto v Vendome.

— Da.

Torej v soboto krenete na pot in v Vendomu se nastanite v hotelu »Pošta«. Drugi dan odideste skupaj v najdenišnico, kjer vam da predstojnica vse potrebne informacije. Poreče vam, da je bil otrok, ki ga iščete, visok deček intelligentnega obrazza, čil in zdrav, da je bil star dobroj dvanajst let, da bi človek mislil, da jih je najmanj že petnajst.

Predstojnica vam tudi pove, da je nosil deček na dan pobega modre, belo progaste hlače in siv platnen suknjič; na glavi je imel čepico brez ščitka.

Odvetnik je gledal Mascarota po strani.

— Gromska strela! Ti si pa dobro informiran! — je zamrimal.

— Ni take sile, — je odgovoril Mascarot malomorno in nadaljeval:

— Po povratku iz hotela se boste posvetovali in zasnovali načrt. Odobravam tistega, ki ga predloži Perpignan.

— Kaj ti je znan?

— Mislim, da mi je. Predloži vam razdeliti okolico Vendoma v več pasov in posetiti po vrsti vse hiše v njih.

— To se mi zdi zelo pametno.

— V ponedeljek krenete torej na pot, — je nadaljeval Mascarot. — Začnete z naselbino Areines. Ti se umakni čim bolj v ozadje ter prepusti vodstvo in seveda tudi odgovornost Perpignanu... Poskrbi, da bo vaju spremjal vojvoda.

— Čakaj, da si vse to zabeležim, ker mi zdi zelo pametno in važno, — je dejal advokat.

— V ponedeljek, — je nadaljeval Mascarot, — dobite samo brezupeno veste. Pa tudi v torek, sredo, četrtek in petek ne boste našli nobenih sledov za izgubljenim otrokom. V soboto se pa pripravite na veliko presenečenje. V soboto vas namreč odvede lastnik ho-

tela »Pošta« na samotno posestvo ob jezeru, čigar lastnik se piše Lorgelin; mož obdelava zemljo z ženo in dvema sinovoma. Družina bo sedela baš za mizo. Povabijo vas k mizi; moral se bo ste odzvati. Čim pa začnete svoje pripovedovanje, boste videli, kako se jim izpremeni obrazi. Kmetica prebledi in vzklikne:

Pozor! Pride! Pozor! Pride!
Moja žena „hohšaplerica“
Pozor! Pride! Pozor! Pride!

Čudaštvo genijalnih ljudi

Genijalni ljudje imajo navadno lastnosti, kakršnih pri navadnih smrtnikih ne najdemo

Vprašanje, je li resnična genijalnost istovetna z blaznostjo, kakor je trdil Lombroso, bo še dolgo predmet učenih sporov. Lajkujo je iz lastnih in iz literature prevzetih izkušenj ter od prič znano, da spremljajo pri genijalnih ljudeh genijalnost lastnosti, kakršnih ne najdemo pri navadnih smrtnikih. Že poimen izraza bohem je nekakšno opravilo za izredne pojave, ki jih opazamo pri nadpovprečnih ljudeh. Nasprotno pa se ironično trdi zopet o nadarjenih in sposobnih, toda normi delovnega človeka odtegujočih se ljudeh, da so preveč genijalni.

Zivljenjepis slavnih mož nam nudijo dokaze za oba primera. Aleksander Veliki je bil kratko in prozaično rečeno alkoholik. V pjanosti je umoril svojega najboljšega prijatelja, ki mu je bil resi življenje. Proti obožvi glede alkoholizma pa ni ščitil Aleksandra pred sodiščem samega kraljevskega dostenjstva. Aleksander je bil genijalem državnik in svoje sovrstnike je prekošil že s tem, da ni verjal takrat klasičnemu zemljepisu, ki mu je bil konč sveta zelo blizu za Hellepontom.

Tudi Julij Cezar ni bil abstinent in eden največjih čeških pesnikov predvojnih let je bil tako udan dobrki kapljci, da brez nje sploh živeti ni mogel. Da so največji geniji navdušeni za črno kavo in cigarete, brez katerih ne morejo delati, je znano tudi iz karikatur umetnikov, literatov in drugih predstavnikov duhovnega sveta. Genijalni ljudje večinoma tudi brez kokaina in nikotina ne morejo živeti. S tem pa pri genijih se nismo opravili.

O Schillerju pravijo, da je pisal najboljše stvari, če je imel pod pisalno mizo škarf mrzle vode, v kateri je držal noge. Poleg tega ga je inspiriral in osveževal voni napol gnihlj jabolk. Rousseau je hodil ali skoraj tekal po ulicah, če je zbiral misli za svoje delo. Mark Twain je moral pred delom vedno v posteljo, avtor »Izbubljenega raja« Milton je na divan in si zakril glavo z blazinicami, če je hotel zbrati misli za delo. »Salambo« je bila napisana ponoči in če je obsedel Flauberta duh pisanja čez dan, je pisatelj zagrnjal okna, izpremenil dan in noč in misli pri umetni luči.

To, kar sta nazivala srednji in stari vek primojenost, se pojavlja pri velikih duševnih delavcih sploh v posebno pregnantni obliki. Gre skoraj za popolno počivanje vseh duševnih funkcij, razen ene, služeče misli, ki je obšla genija. Vsakdanji pojav iz te spake genijalnosti je raztresenost, ovekovečena z neštevimi anekdotami o profesorjih. Ni res, da je tekal Arhimed, ki je odkril v kopeli zakon o specifični teži, nag pa uličal od samega veselja nad tem odkritjem. Res je, da je hotel vsečiliški profesor Arhimed v razumljivi radosti učenjaka čim prej obvestiti javnost o srečnem odkritju. Bil je pa tako raztresen, da je pozabil obliči se. Enako raztresen je bil Newton, o katerem pričujejo sovrstniki tole: Slavni matematik, ki je odkril zakon o privlač-

nosti zemlje, je sedel za pisalno mizo, pisal je in pušil pipa. Pipa mu je ugastila, Newton jo je znova prizgal in da bi potlačil tobak, je segel po prvem predmetu, ki ga je imel pri rokah. Šele otroški krik, ki se je razlegel iz učenjakove sobe, je prikljal ženo, da je iztrigala Newtona iz rok njegovo vnučkinjo. Newton je namreč tlačil v pipo tobak s prstkom ljubke dekleke, ki je bila prisla pogledat, kaj čečka dedek na pipari.

Oba primera sta poučna tudi z drugo strani: ni vsak raztresen človek genij. Toda genij je raztresen samo v stvareh, ki se ne tičejo njegove stroke. Arhimed je zelo bistro opazoval, kaj se godi okrog njega fizičnega, sicer bi mu bila ušla okolnost, da se voda v posodi dvigne, če zleze človek v njo. Enako je bilo tudi z jabolkom, ki je padlo z drevesa in dopolnilo v Newtonu podzavetno stavbo misli o gravitaciji.

Geniji so večinoma tudi ošabni, saj so da je njihova ošabnost zelo sorodna upravičeni samozavesti. Bolestni izraz ošabnosti pa niso v bistvu nič drugačega, nego bojačen, da bi svet veličine lastnega duha ne prezrl. Od tega je pa samo en korak do prepričanja, da se je svet zarobil proti geniju. Klasičen primer je v tem pogledu Rousseau, ki je bil nazadnje prepričan, da so se zarobil proti njemu in da mu strežejo po življenju angleški, francoski in pruski kralji. Ker si ni znal pomagati drugače, se je obrnil v zapečatenem pismu na boga, proseg ga zaščite in pomoči. Med teološkim nazorom o genijalnosti kot nadnaravnem daru in med prepričanjem nekaterih fiziologov da je genijalnost samo vprašanje količine joda v krvi, je mnogo odtenkov. Najbrž bo pretekel še mnogo vode, preden bo vprašanje genijalnosti zadovoljivo in prepričevalno rešeno.

Oporka 84 letnega ženina

Pred dobrim letom je umrl v Bakewellu v Angliji državni tožilec Marpels. Bil je 84 let star in zapustil je lepo premoženje nad en milijon funtov šterlingov. Njegov testament so še zdaj odprtali in sorodniki, ki so že komaj čakali, da pograbijo bogato dedičino, so debelo pogledali, ko se je izkazalo, da je zapustil bogati starec vse svoje premoženje svoji nevesti pod pogojem, da ostane devica.

Nekaj mesecev pred svojo smrto je bil Marpels sklenil oženiti se s svojo izvoljenko Greenovo. Nevesta bogatega starca je hči njegovega prijatelja in Marpelsu se je zdelo, da je vredna njegovega imena in tudi premoženja. V oporoki je mislil tudi na primer, da bi pred poroko umrl. Vse njegovo premoženje pripade Greenovi tudi samo v tem primeru, če zamenja svoje dekliško ime z imenom svojega ženina. Če bi pa ne pristala na pogoje svojega umrlega ženina, podeluje njegovo premoženje daljini sorodnik, ki služi sedaj nekje v Afriki v angleških kolonijah.

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Premiera! BEBE DANIELS v vlogi reporterja ob napeth dogodkih

Lov za senzacijami

Ob 4., pol 8. in 9. Cene 4 in 6 Din.

John Gilbert se braní žensk

John Gilbert, ki mu pravijo »kralj ljubimcev«, je imel s svojim samiskim stanom hude preglavice. Neprestano ga namreč sumnijo, da se namerava oženiti. Gilbert je bil pa menda sit ljubljenski svetu govorilo, da se namerava oženiti z Grete Garbo, s katero je nastopal v filmih. Gilbert je pa te govorice odločno zavrmil, češ, kaj ne smeta moški in ženska prijatelja. Z Greto Garbo sta baje samo dobra prijatelja. V Ameriki kakor tudi drugod po svetu ljubljajo takoj mislijo, da se namerava moški oženiti, če gre po ulici z dekletom. John Gilbert je tejal, da je star 34 let in da še noč v pokoli. Za seboj ima pestro življenje in upa, da ga še ni konec. Na teden zasluži 10 tisoč dolarjev in vse njegovo delo obstoja v tem, da igra v filmih ljubimca.

In res se ni oženil z Grete Garbo, temveč z Ino Clairovo. Toda zakonski jarem mu menda ni prijal, ker se je dal kmalu ločiti. Žena je bila starejša od njega in baje se nista razumela. Ko pa je prišel nedavno v London z igraiko Lupe Velezovo, so začeli ljudje govoriti, da se hoče poročiti z njo. Vedeli so povedati, da se je pripeljala igralka za njim v London, čeprav sta se v Newyorku oficijelno ločila in mu je Velezova mahala z robcem v pozdrav, ko je parnik odhalil. Kmalu je pa prišela v London in se nastanila v istem hotelu, kakor njen kolega. Gilbert pa zopet zavrača te govorice, češ, da poznava Velezovo komaj nekaj tednov. Seznanila sta se baje slučajno. Radovnišni znanci je celo povedali, da daje golfu prednost pred ženskami, čeprav priznava, da ženska pod gotovimi pogojmi lašja in slajša moškemu življenje. To pa velja samo dokler ne stopita pred oltar.

Snežne čevlje in galosé

sprejema v popravilo
M. TREBAR, Ljubljana,
SV. PETRA CESTA ŠT. 6.

STANOVANJE

obstoječe vsaj iz dveh sob z vsemi pritlikinami, sigurno snažno, išče boljša družina, najraje v Spodnji Šiški v bližini osnovne šole. Stalen in točen plačnik. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »čisto stanovanje 3254«.

Zastopnike (ce)

iščem za moj prvorazredni umetniški foto-atelje za posejanje privatnih strank za celo Slovenijo za prodajo fotopovečanih slik z dobrim zasluzkom in stalnim nameščenjem. Pismene ponudbe samo od resnih in vestnih na Foto-atelje Zagreb, Vlaška 76. 3278

POZOR! NA OBROKE!

POHISTVO
Lepe spalnice Din 2.500.—
Omare > 450.—
Postelje > 250.—
Nočne omarice > 130.—
Kuhinjske oprave > 1.000.—
Kuhinjske kredekne > 500.—
Vse drugo pohištvo se dobri najceneje. Sprejemajo se vsakovrstna narocila in popravila — pri mirzartvu »Sava«, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 18.

PRESKRBIJE SI ZA ZIMO
predpečnike in štedilne grelce pri Franc Kosmač, Ljubljana, Jeranova ulica 5. 113/L.

Pekovskega vajenca zdravega in močnega, 15 let starega dečka, ki ima veselje do pekarskega stanu sprejem. Hrana in stanov, brezplačno. Tedenska nagrada 55 dinarjev. Učna doba 3 leta. Gospodar je Slovenec. Gradsko parna opiekarna v Splitu. 3279

2 šivalna stroja

»Singer«, krojaški in ženski poceni prodan v mehanični delavnici Dadić in Mariboru, Vetrinjska ulica št. 11. 3280
BUKOVA DRVA
TRBOVELJSKI PREMOG
pri tt.
„KURIVO“
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 33
(na Balkanu)
Telefon 34—34

MIKLAVŽEVO DARILO!

1. Dolgouhi Jernejček
2. Princesa v pomaranči.
3. Koko in druga živalske zgodbe.
4. Mihec in princ Lenuhar.
5. Carobni studenec.
6. Božične priovedke.
7. Vilinske gosi.
8. O srečnem krojaču pa še druge pravljice.

VSE te KNJIGE stanejo s poštnino vred

broš. Din 50,— vezane Din 80.—

Knjige se dobe v knjigarni:

TISKOVNE ZADRUGE V LJUBLJANI, ŠELENBURGOVĀ 3

Večja množina makulaturnega papirja

napravljaj po zelo ugodni ceni